

EKOVAR YEŞİL KİRA SERTİFİKASI ÇERÇEVE BELGESİ

İKİNCİ TARAF GÖRÜŞÜ

Metsims Sustainability Consulting

Haziran 2022

1 İçindekiler

Giriş	3
İkinci Taraf Görüşü Kapsam ve Sınırlandırması	3
Metsims Sustainability Consulting İkinci Taraf Görüşü	4
Yeşil Kira ereve Belgesi İkinci Taraf Görüşü	4
EKOVAR evre Anlayışı İkinci Taraf Görüşü	7
Fon kullanımı Etki Analizi İkinci Taraf Görüşü	7
Sonuç	9
Ek – 1 SPK Yeşil Kira Sertifikası ereve Belgesi İkinci Taraf Görüşü	
Değerlendirme Formu	10
Metsims Sustainability Consulting	17
Sorumluluk Reddi	18

1. GİRİŞ

EKOVAR Çevre Grup Geri Dön. Atık Depolama A.Ş. (EKOVAR), her türlü sanayi ve iş sektöründe faaliyette bulunan ve atık üreten kuruluşlara, tehlikeli atık yönetimi ve geri dönüşüm hizmetleri vermek amacıyla, yurt içinde atık hurdaların geri kazanımı, tehlikesiz atıkların ıslahı ve bertaraf edilmesi için depolama alanlarının işletilmesi üzere T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan almış olduğu geniş kapsamlı lisanslar doğrultusunda atık üreticilerine çözümler sunmaktadır.

2007 yılından beri faaliyette bulunan EKOVAR, ülkenin sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği odaklı ekonomik kalkınmasına katkı sağlamak, sürdürülebilir büyüme faaliyetleri içerisinde katılım esaslı sermaye piyasalarında da rol almak üzere Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi'ni Türkiye Emlak Katılım Bankası A.Ş. ile geliştirmiştir. Söz konusu Çerçeve Belgesi, EKOVAR'ın, doğaya ve çevreye pozitif etki sağlayan sürdürülebilir yatırımlarını gerçekleştirmek üzere ihraç edeceği yeşil kira sertifikasına (yeşil sukuk) yatırım yapacak potansiyel yatırımcıları detaylı bilgilendirmek üzere hazırlanmıştır.

Metsims Sustainability Consulting, hazırlanan bu Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi'nin; Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) 24/02/2022 tarihinde uygulamaya koyduğu "Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi"¹ (bundan sonra 'Rehber' olarak tanımlanacaktır) ve Uluslararası Sermaye Piyasaları Derneği'nin (International Capital Market Association - ICMA) Yeşil Tahvil prensipleri² ve çerçeveleriyle olan uyumluluğunu belirtmek için işbu ikinci taraf görüşünü sağlayacaktır.

2. İKİNCİ TARAF GÖRÜŞÜ KAPSAMI VE SINIRLAMASI

Metsims Sustainability Consulting tarafından sağlanan İkinci Taraf Görüşü, Uluslararası Sermaye Piyasası Birliği'nin (ICMA) 2021 yılında yayınladığı Yeşil Tahvil İlkeleri (GBP), Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tahvil İlkeleri (SBLP) ve Sürdürülebilirlik Tahvili Rehberleri (SBG) çerçeveleri, SPK Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi, EKOVAR Çevre Anlayışı ve EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi incelenerek, çerçevenin uluslararası standartlara uygunluğunu ölçmek ve fonun kullanılacağı projelerin güvenilirliğini ve olası pozitif etkilerin şirket anlayışına ve hedeflerine ne derece örtüştüğünü tespit etme amacı taşır.

Metsims Sustainability Consulting, işbu İkinci Taraf Görüş yazısını Sürdürülebilir Finansman konusunda çalışan uzman kadrosu ile, bağımsızlık prensibini göz önünde bulundurarak hazırlamıştır. İkinci Taraf Görüşü için EKOVAR'ın şirketimizle ve kamuoyu ile paylaştığı bilgiler kullanılmış olup; bu bilgilerin doğru, güncel ve eksizsiz olduğu kabul edilmiştir. Bu belgede yer alan hiçbir bilgi (mevcut yasalarda tanımlandığı üzere) bir yatırım tavsiyesi olarak

¹ Yeşil Kira Sertifikası Rehberi, <https://spk.gov.tr/Sayfa/Dosya/1362>

² Green Bond Principles, ICMA, June 2021, s.4.

yorumlanamaz ve yapılan ihracın ya da sağlanan finansmanın ekonomik performansının ve güvenilirliğinin bir değerlendirmesi olarak yorumlanamaz ve tefsir edilemez.

Metsims Sustainability Consulting İkinci Taraf Görüşü, hazırlanan EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi'nin, Rehber ve ICMA Yeşil Tahvil İlkeleri standartlarına uygunluğunu belirleyecek olup, uluslararası rehber ve ilke standartların olası gelecek versiyonlarına uyumluluğunu garanti etmemektir. İşbu görüş kapsamında bahsi geçen olası etkilerin, yeşil kira sertifikası ihracı gerçekleştikten sonra aynı amaçlarla kullanılıp kullanılmadığının sorumluluğu Metsims Sustainability Consulting'e ait olmamakla birlikte, raporda kullanılan herhangi bir ifadenin ve ilgili ifadeyi çevreleyen koşulların doğruluğu, güvenilirliği veya eksiksizliği lehine veya aleyhine bir beyan, garanti veya iddia olarak kabul edilmemelidir.

3. METSIMS SUSTAINABILITY CONSULTING İKİNCİ TARAF GÖRÜŞÜ

Metsims Sustainability Consulting, EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi'nin; SPK'nın 24/02/2022 tarihinde uygulamaya koyduğu "Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi"nde yer alan Yeşil Kira Sertifikası ilkelerinin ve Uluslararası Sermaye Piyasası Birliği'nin (ICMA) Haziran 2021'de yayımlanan Yeşil Tahvil İlkelerinin dört temel bileşenine uyumlu olduğu görüşündedir. Aşağıda bu görüşün nedenleri maddeler halinde listelenmiştir.

3.1 Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi İkinci Taraf Görüşü

A. İhraçtan Elde Edilen Fonların Kullanımı

SPK Rehber ve ICMA Haziran 2021 Yeşil Tahvil dokümanlarında, yeşil borçlanma ve tahvil kapsamında değerlendirilecek kategori başlıkları aşağıdaki gibi verilmiştir: **Yenilenebilir enerji; Enerji verimliliği, Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü; Yaşayan doğal kaynaklar ve arazi kullanımının çevresel sürdürülebilir yönetimi; Karasal ve su biyoçeşitliliğinin korunması, Temiz ulaşım; Sürdürülebilir su ve atık su yönetimi, İklim değişikliğine uyum; Eko-verimli ve/veya döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri ve yeşil binalar.** Metsims Sustainability Consulting, işbu EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası kapsamında kullanılması planlanan fonların yukarıda belirtilen proje kategorileri kapsamında olduğunu; Rehber'e, uluslararası standartlara ve piyasa teamüllerine uygunluk gösterdiği görüşündedir.

Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü konusunda EKOVAR, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından ve İl Müdürlüklerinden atık ve tehlikeli atık taşıma, geçici ve ara depolama, tehlikeli/tehlikesiz atık geri kazanımı, tehlikeli/tehlikesiz atık ön işlem tesisi, ambalaj atığı geri kazanma, hurda metal ve elektronik atık işleme için gerekli olan tüm lisanslara sahiptir.

Bunun yanında EKOVAR, Kamu-Özel Sektör ortaklığı kapsamında sanayi kuruluşlarının ve devlet hastanelerinin tehlikeli atıklarının fizibil bir şekilde toplanmasını, ayrıştırılmasını, geri kazanılmasını ve nihai bertarafını gerçekleştirmek için gerekli altyapının güçlendirilmesine ve bu atıkların oluşturabileceği çevresel etkilerin gözönünde bulundurulduğu entegre bir atık yönetim sisteminin kurulmasına katkı sağlamaktadır.

EKOVAR, aynı zamanda **Bina Yıkım ve Endüstriyel Tesis Söküm, Asbest Söküm ve Hurda Gemi Söküm ve Hurda Gemilerde Tehlikeli Atık Yönetimi** faaliyetleri kapsamında, konusunda uzaman kadrosu vasıtasıyla süreç içerisinde oluşabilecek tehlikeli atıkların toplanması, bu atıkların geri kazanılması ve/veya bertaraf edilmesini sağlayarak, çevre etkilerinin azaltılması ve kirliliğin kontrol edilmesi konusunda katkı sağlamaktadır.

Toprak kirliliğinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel toprakların/sahaların tespit edilmesi, kirlenmiş toprakların/sahaların temizlenmesi ve izlenmesi faaliyetini de gerçekleştiren EKOVAR, kirli toprakların rehabilitasyonunu yaparak, kirliliğin yer altı sularına karışmasına veya kirliliğin yayılmasına engel olmaktadır.

Geri dönüştürülmesi mümkün olmayan tehlikeli ve/veya tehlikesiz sıvı atıklar şirket bünyesinde bulunan Atıktan Türetilmiş Yakıt (ATY) Hazırlama Tesisinde işlenerek, belli bir ısı değeri kazandırılır ve çimento şirketlerine yakıt olarak aktarılmaktadır. Şirket bu yolla, finansal bir gelir elde etmesinin yanı sıra, farklı endüstrilere düşük karbon yakıt sağlamak ve bu şirketlerin iklim hedeflerine dolaylı katkı sağlamaktadır.

Eko-verimli ve/veya döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri kapsamında EKOVAR, elektronik atıklardaki değerli madenlerin geri kazanılması ve ikincil ham madde olarak karşılanabilmesi için çalışmalar yapmaktadır. Elektronik atıkların işlenmesi için gerekli Tehlikesiz Atık Geri Kazanım, Hurda Metal /ÖTA İşleme, Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme ile Tehlikeli Atık Geri Kazanım, Tehlikesiz Atık Geri Kazanım, Ambalaj Atığı Geri Kazanım, Hurda Metal/ÖTA İşleme, Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme, PCB Arındırma, Ambalaj Atığı Toplama ve Ayırma Tip 3 Lisans belgelerini yine T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından gerekli lisansları almıştır.

EKOVAR; geri kazanma teknolojileriyle bakır, bronz, pirinç, alüminyum, çinko, kurşun, demir/çelik, kalay ve diğer karışık metalleri türlerine göre ayırmak, işlemlerden geçerek eritmeye hazır hale getirmektedir. Bu hurdalar sonrasında kesim, pres, paketleme gibi fiziki işlemlerden geçtikten sonra eritilerek ülke ekonomisine geri kazandırılmaktadır. Bu anlamda EKOVAR, döngüsel ekonomiye geçiş için önemli olan ikincil ham maddenin hazırlanması, doğal kaynakların korunmasına ve kaynaklarının daha verimli kullanılmasına hizmet etmektedir.

İklim değişikliğine uyum başlığı altında EKOVAR, değerli maden atıklarından ikincil ham madde üretimi vasıtasıyla birincil ham madde yaşam döngüsünde oluşacak sera gazı salımlarını önemli ölçüde azaltmaya hizmet etmektedir. İkincil ham madde üretimi, **kirliliğin azaltılması** başlığına hizmet etmesinin yanı sıra, ülkenin iklim değişikliğine adaptasyon için gerekli altyapının sağlanmasına gözle görülür bir katkı sağlamaktadır. Ülkenin Paris Antlaşması kapsamında belirlediği, 2053 yılında Karbon Nötr olma hedefine direkt ve dolaylı olarak katkı sağlamakta, karbon salımlarının azaltılmasına ve adaptasyon sürecinin hızlanmasına katkı sağlamaktadır.

Metsims Sustainability Consulting, yeşil kira sertifikası ihracından sağlanan fonların kullanımı için seçilen kategorilerin Rehber'e, uluslararası standartlara ve piyasa teamülüne uygun olduğu görüşündedir.

B. Proje Değerlendirme ve Seçme Süreci

Yeşil kira sertifikasına konu olacak projeler Ekovar firmasının yukarıda belirtilen ana faaliyet alanı olan geri dönüşüm, atık depolama ve yönetimi, değerli maden ve ambalaj geri kazanımı hususları ile doğrudan bağlantılı olup, fonla finanse edilecek faaliyetler, rehberin Ç.1 bölümünde tanımlanan aşağıdaki proje türleriyle doğrudan ilişkilendirilmiştir;

- Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü
- Eko-verimli ve/veya döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri
- İklim değişikliğinin azaltılması

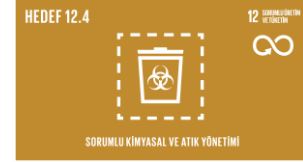
EKOVAR'ın çevre anlayışı³, Türkiye'de Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planında⁴ hedeflenen doğal kaynakların hızlı tüketiminin önüne geçilmesi amacı ve yine ülkenin sıfır atık projesi kapsamında israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, atık miktarının azaltılması, etkin toplama sisteminin kurulması ve atıkların geri dönüştürülmesini hedeflerle örtüşmektedir. EKOVAR proje değerlendirme ve seçme süreci, yukarıda adı geçen belgelerinin hedefleri ile paralellik gösteren ve şirket bünyesindeki ESG yaklaşımı ile örtüşen projeler arasından seçmektedir. Projelerin seçim ve değerlendirme göstergeleri ve işbu proje kategorilerinin Paris Antlaşması kapsamında belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına olan katkıları aşağıdaki tabloda listelenmiştir.

Proje Kategorisi	Proje Seçim ve Değerlendirme Göstergeleri	BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Katkısı
Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü	• Toplanan, ayrıştırılan, depolanan ve işlenen atıkların miktarı (kg/ton) • Tehlikeli atıkların bertarafından elde edilen ara mal miktarı (kg/ton başına %) • Bertaraf edilen Tehlikeli ve tehlikesiz sıvı kimyasalların miktarı (kg) • Kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel	S.K.A. 9.1. Ekonomik kalkınma ve insan refahını desteklemek üzere, herkesin adil erişimine ve karşılanabilirliğe odaklanan bölgesel ve sınır ötesi altyapıyı da içeren kaliteli, güvenilir, sürdürülebilir ve dayanıklı altyapılar tesis etmek S.K.A 11.6. 2030'a kadar hava kalitesine ve belediye atık yönetimi ve diğer atık

³ <https://EKOVAR.com.tr/>

⁴ Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı, https://webdosya.csb.gov.tr/db/cygm/haberler/ulusal_at-k_yonet-m--eylem_plan--20180328154824.pdf

	toprakların veya sahaların temizlenmesi Hurda Gemi sökümü faaliyetiyle denizlere gitmesi engellenen tehlikeli sızıntı miktarı (m3) alanı (m2)	yönetimlerine özel önem göstererek kentlerin kişi başına düşen olumsuz çevresel etkilerinin azaltılması S.K.A 12.4. 2020'ye kadar üzerinde anlaşmaya varılan uluslararası çerçevelere uygun olarak kimyasalların ve tüm atıkların yaşam döngüleri boyunca çevresel olarak sağlam biçimde yönetimlerinin sağlanması ve bu kimyasalların ve atıkların insan sağlığı ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için havaya, suya ve toprağa karışmalarının önemli ölçüde azaltılması S.K.A 14.1. 2025'e kadar özellikle karasal kökenli faaliyetlerden kaynaklanan, deniz çöpü ve gıda atıklarının dökülmesinden kaynaklanan su kirliliği de dâhil deniz kirliliğinin tüm biçimlerinin önlenmesi ve önemli ölçüde azaltılması
Eko-verimli ve/veya dögüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri	- Geri kazandırılan atıkların miktarı (kg/ton) - Geri kazanımın toplanan atık kategorisine oranı (%)	S.K.A 8.4. 2030'a kadar tüketim ve üretimdeki küresel kaynak verimliliğinin devamlı bir biçimde artırılması ve gelişmiş ülkeler başı çekmek üzere, Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim İçin 10 Yıllık Çerçeve Programı'na uygun olarak ekonomik büyümenin çevrenin bozulmasından ayrıştırılması için çaba gösterilmesi

		S.K.A 9.4. 2030'a kadar her ülkenin kendi kapasitesine uygun olarak harekete geçmesiyle, kaynakların daha verimli kullanımının artırılması ve temiz ve çevresel açıdan daha sağlam teknolojiler ve sanayi süreçlerinin daha çok benimsenmesi yoluyla altyapının ve güçlendirme sanayilerinin sürdürülebilir hale gelecek biçimde geliştirilmesi
İklim değişikliğinin azaltılması	Azaltılan karbon emisyonu	S.K.A 13.3. İklim değişikliği azaltım, iklim değişikliğine uyum, etkinin azaltılması ve erken uyarı konularında eğitimin, farkındalık yaratmanın ve insani ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

EKOVAR, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından aldığı Lisans belgeleri kapsamında, genel anlamda atık yönetiminin her aşamasında yükümlülükler açısından müteselsilen sorumlu olup atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermesini önleyecek tedbirleri almakla, bu faaliyetler sonucu meydana gelen çevresel zararı azaltmakla, durdurmakla ve gidermekle yükümlüdürler. Bu kapsamda EKOVAR, Bakanlık mevzuatlarına uygun olarak ve deneyimli personellerinin yardımıyla bu tarz çevresel ve sosyal riskleri azaltmak adına gerekli tüm güvenlik önlemlerini alarak geri kazanım işlemlerini gerçekleştirerek Türkiye ekonomisine değer kazandırmayı amaçlamaktadır.

Metsims Sustainability Consulting, EKOVAR bünyesinde gerçekleştirilen geçici/kalıcı atık depolama faaliyetlerinin; ambalaj, metal ve elektrik atıklarının mevzuatlara uygun şekilde işlenmesinin, tehlikeli/tehlikesiz atıkların geri dönüştürülmesinin desteklenmesi ve kirlenen toprak alanlarının rehabilite edilmesini sağlayarak 'kirliliğin azaltılması ve kontrolü' proje kategorisine destek verdiğini düşünmektedir. Bunun yanında bakır, bronz, pirinç, alüminyum, çinko, kurşun, demir/çelik, kalay ve değerli karışık metalleri toplayıp, işleyerek ikincil ham

madde oluşturulmasına destek vermekte ve bu şekilde 'döngüsel ekonomiye geçiş' kategorisine katkı sağlamaktadır. Bu madenlerin geri dönüştürülmesinin sağlanması; birincil ham madde ihtiyacının azaltılmasına hizmet edeceği ve geri dönüştürülemeyen sıvı atıkların işlenerek, endüstriyel yakıt olarak kullanılmasının sağlanması karbon emisyonlarının dolaylı olarak azaltılmasına hizmet edecek ve 'iklim değişikliğinin azaltılması' başlığına hizmet edecektir. Yukarıda bahsedilen sebeplerden dolayı Metsims Sustainability Consulting, EKOVAR faaliyetlerinin şirketin çevresel politika ve stratejileri ile örtüştüğü; proje seçim ve değerlendirme sürecinin Rehber'e, ICMA ilkelerine, uluslararası standartlara ve piyasa teamülüne uygun olduğu görüşündedir.

C. İhraçtan Elde Edilen Fonların Yönetimi

Tarafımızdan incelenen yeşil kira sertifikası sözleşme taslakları ve icazetname çerçevesinde; EKOVAR ihraçtan sağlanan net fon bakiyesini, ilgili dönemde yukarıda bahsedilen elverişli yeşil projelere tahsis edilmek suretiyle; her bir yeşil kira sertifikası ihracı için ayrı muhasebe hesabı açılarak veya birden çok yeşil kira sertifikası ihracı için ayrı bir toplu hesap açılarak veya diğer uygun bir usulde izlenerek takip edilecek, bu hesaplara yapılacak her türlü kayıt güvenli bir şekilde izlenecektir. İhraçtan sağlanan fonun henüz kullanılmamış kısmını, ilgili yeşil projelere ve şirket içinde ARGE çalışmalarına tahsis edene kadar, faizsiz/katılım finans prensiplerine uygun yatırım araçlarında (katılma hesabı/kira sertifikası vb) yazılı hale getirilmiş dahili izleme yöntemi ile gerçekleştirilecektir.. Yeşil kira sertifikası ihracından sağlanan fonlar, şeffaf bir şekilde ve taraflar arasında imzalanacak yeşil kira sertifikası sözleşmeleri tahtında, EKOVAR tarafından güvenli bir şekilde izlenip, takip edilecektir.

Metsims Sustainability Consulting, ihraççı konumundaki EKOVAR şirketinin, yeşil kira sertifikası tedavülde olduğu sürece ve fon kullanımı bitene kadar; ihraçtan elde edilen fonların yönetiminin üstlenmesinin; fonların şeffaf bir şekilde yalnızca bu ikinci taraf görüş raporunda tanımlanan projeler için kullanılmasının takip edilmesinin, ve kullanılmayan fonların faizsiz /katılım finans prensiplerine uygun yatırım araçlarında tutulması prensiplerinin; Rehber'e, ICMA prensiplerine, uluslararası standartlara ve piyasa teamülüne uygun olduğu görüşündedir.

D. Raporlama

EKOVAR, yeşil kira sertifikası tedavülde kaldığı ve yeşil kira sertifikası ihracından sağlanan fonların kullanımı süresi boyunca, proje gelir dağılımı-yönetimi, fon kullanımına dair güncel bilgiler ve mevcutsa kurumsal önemli gelişmeler; fon kullanım raporu kapsamında SPK'nın özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklanacaktır. İhraççı, ihraç tarihinden itibaren yılda bir defa ve/veya ihraçtan elde edilen fonun kullanımı bitene kadar ve her durumda ihraçtan elde edilen fonun tamamı kullanıldıktan sonra rapor hazırlamakla mükellef olup, varsa fon kullanımı veya kurumun özel durumlarıyla olan ilişkileri, aşağıdaki başlıkları kapsayacak şekilde

Fonun tahsis edildiği projelerin listesi,

- Elverişli Yeşil Projelere tahsis edilen toplam gelir miktarı,
- Elverişli Yeşil Proje Kategorisi başına tahsis edilen toplam miktar,
- Proje tanımı, mevcutsa nicel özellikleri,
- Kalan tahsis edilmemiş hasılat miktarı.

KAP üyesi olması durumunda Kamu Aydınlatma Platformu(KAP)'nda ve kurumsal internet sitesinde açıklamak zorundadır. İşbu ihraççı taahhüdü, Rehber'e, ICMA ilkelerine, uluslararası standartlara ve piyasa teamülüne uygun şekilde oluşturulmuştur.

İhraca konu faaliyetler çerçevesinde proje değerlendirme ve seçim sürecinde belirtilen projeler doğrultusunda, azaltılan kirlilik oranları, toplanan ve ayrıştırılan atık miktarı, atıklardan üretilen sanayi yakıtı miktarı ve rehabilite edilen toprak alanları gibi nicel bilgiler ve EKOVAR'ın Rehber ve ICMA İlkeleri doğrultusunda belirlenen amaçlara nasıl ve hangi boyutta hizmet ettiği gibi nitel bilgiler içerecektir.

Bununla birlikte, Yeşil Kira Sertifikası ihracından sağlanan fon ile finansmanı gerçekleştirilen geri dönüşüme tabi ürünlerin, geri dönüştürülemeyen sıvı atıklardan üretilen sanayi yakıt miktarının çevresel/sosyal etki ve faydalarını nicel ve/veya nitel olarak hesaplanacağı bir Etki Analizi Raporlaması da yapılacaktır. Bu konularda EKOVAR, dilerse etki analizi konusunda uzmanlaşmış şirketlerden özel danışmanlık hizmeti alabilecektir. Yeşil Borçlanma aracı ile kullanılan fonların, şeffalık ilkesi göz önünde bulundurularak, sosyal ve çevresel etkilerinin niceliksel ve niteliksel boyutlarda, belli Anahtar Performans Göstergeleri kullanılarak raporlamaya eklenmesi prensibi; yine Rehber'e, ICMA ilkelerine, uluslararası standartlara ve piyasa teamülüne uygun şekilde oluşturulmuştur.

Metsims Sustainability Consulting, ihraçtan elde edilen fonların raporlama sürecinin, raporlama prensiplerinin ve gerekliliklerinin; SPK Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi, Uluslararası Sermaye Piyasası Birliği'nin (ICMA) Haziran 2021'de yayımlanan Yeşil Tahvil İlkeleri, uluslararası standartlar ve piyasa teamülüne uygun olduğu görüşündedir.

3.2 EKOVAR Çevre Anlayışı İkinci Taraf Görüşü

Türkiye'de evsel, endüstriyel (tehlikeli atık dahil) ve tıbbi olmak üzere bir günde 160.000 ton atık oluşmaktadır. EKOVAR, sözü geçen atıkları ham madde ve kaynak olarak görmektedir ve Enerjinin ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, akılcı ve bütüncül anlayışla ve bütünleşmiş bir atık yönetimiyle yönetilmesi gerektiğini düşünmektedir. Tehlikeli ve/veya tehlikesiz atıkların çevreye etkilerini öze alarak toplanması, taşınması, depolanması, işlenmesi ve bertaraf edilmesini sağlayarak, ülkenin 2023 yılı için hedeflediği atık maddelerin %35'inin geri kazanım ve %65'inin depolama yöntemine altyapı hizmeti sağlamaktadır.

EKOVAR, ikincil ham madde üretimini destekleyerek, birincil ham madde üretiminden kaynaklanan sera gazı salımlarını yaşam döngüsü çerçevesinde önemli derecede azaltmayı planlamaktadır. Bu faaliyet doğal kaynakların daha etkili kullanılmasına, döngüsel ekonomiye geçişin kolaylaştırılmasında ve ülkenin *Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı Niyetleri*⁵'nde beyan ettiği yüzde 21'lik karbon salımı azaltım hedefine doğrudan ve/veya dolaylı olarak hizmet etmektedir.

Metsims Sustainability Consulting, EKOVAR'ın Çevre Anlayışının ve ülke hedeflerinin paralellik gösterdiği ve finansmanın bu anlayışla kullanılmasından şirket ve ülke nezdinde önemli katkılar ve faydalar sağlayabileceği görüşündedir.

3.3 Fon kullanımı Etki Analizi İkinci Taraf Görüşü

EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası Çerçevesi dokümanında belirtilen proje kategorileri ICMA Yeşil Tahvil prensipleri⁶, SPK "Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi"⁷ ile uyumludur. İlgili projelerde yapılan faaliyetler, fonun belirtilen amaçlar çerçevesinde kullanılması durumunda; şirket çevre anlayışına, ülke hedeflerine ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 2015 yılında kabul ettiği, aşağıdaki tabloda belirtilen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve alt hedeflerine hizmet etmektedir.

FON KULLANIMI	SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI (SKA)	
		SKA ALT HEDEFLERİ
Kirliliğin Önlenmesi ve Kontrolü	9 Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı	S.K.A. 9.1. Ekonomik kalkınma ve insan refahını desteklemek üzere, herkesin adil erişimine ve karşılanabilirliğe odaklanan bölgesel ve sınır ötesi altyapıyı da içeren kaliteli, güvenilir, sürdürülebilir ve dayanıklı altyapılar tesis etmek
	11 Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar	S.K.A 11.6. 2030'a kadar hava kalitesine ve belediye atık yönetimi ve diğer atık yönetimlerine özel önem göstererek kentlerin kişi başına düşen olumsuz çevresel etkilerinin azaltılması
	12 Sorumlu Üretim ve Tüketim	S.K.A 12.4. 2020'ye kadar üzerinde anlaşmaya varılan uluslararası çerçevelere uygun olarak kimyasalların ve tüm atıkların yaşam döngüleri boyunca çevresel olarak sağlam biçimde yönetimlerinin sağlanması ve bu kimyasalların ve

⁵ Türkiye Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı Niyetleri

https://www4.unfccc.int/sites/submissions/INDC/Published%20Documents/Turkey/1/The_IND_C_of_TURKEY_v.15.19.30.pdf

⁶ Green Bond Principles, ICMA, June 2021, s.4. <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2021-updates/Green-Bond-Principles-June-2021-140621.pdf>

⁷ Yeşil Kira Sertifikası Rehberi, <https://spk.gov.tr/Sayfa/Dosya/1362>

		atıkların insan sağlığı ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için havaya, suya ve toprağa karışımlarının önemli ölçüde azaltılması
	14 Sudaki Yaşam	S.K.A 14.1. 2025'e kadar özellikle karasal kökenli faaliyetlerden kaynaklanan, deniz çöpü ve gıda atıklarının dökülmesinden kaynaklanan su kirliliği de dâhil deniz kirliliğinin tüm biçimlerinin önlenmesi ve önemli ölçüde azaltılması
Eko-Verimli ve/veya Döngüsel Ekonomiye Uyarlanmış Ürünler, Üretim Teknolojileri ve Süreçleri	8 İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme	S.K.A 8.4. 2030'a kadar tüketim ve üretimdeki küresel kaynak verimliliğinin devamlı bir biçimde artırılması ve gelişmiş ülkeler başı çekmek üzere, Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim İçin 10 Yıllık Çerçeve Programı'na uygun olarak ekonomik büyümenin çevrenin bozulmasından ayrıştırılması için çaba gösterilmesi
	9 Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı	S.K.A 9.4. 2030'a kadar her ülkenin kendi kapasitesine uygun olarak harekete geçmesiyle, kaynakların daha verimli kullanımının artırılması ve temiz ve çevresel açıdan daha sağlam teknolojiler ve sanayi süreçlerinin daha çok benimsenmesi yoluyla altyapının ve güçlendirme sanayilerinin sürdürülebilir hale gelecek biçimde geliştirilmesi
İklim Değişikliğinin Azaltılması	13 İklim Eylemi	S.K.A 13.3. İklim değişikliği azaltım, iklim değişikliğine uyum, etkinin azaltılması ve erken uyarı konularında eğitimin, farkındalık yaratmanın ve insani ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

4. SONUÇ

Türkiye Emlak Katılım Bankası A.Ş. danışmanlığında Haziran 2022'de EKOVAR tarafından hazırlanan EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi kapsamında EKOVAR, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, eko-verimli ve/veya döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri ve iklim değişikliğinin azaltılması kategorilerinde yeşil ve/veya sürdürülebilir kira sertifikası ihraçları üzerinden finansman sağlayabilir. Bu amaçla sağlanan finansman ise hem şirketin çevre anlayışıyla hem de ülkenin uzun dönemli sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla paralellik göstermektedir.

EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi, fonların kullanımını, kullanılması gereken proje kategorilerini, fonların yönetiminin, raporlamasını ve etki analizi yapılması için gerekli göstergeleri belirlemiştir, söz konusu Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi Rehber'in dört temel bileşeniyle uyumludur. Birleşmiş Milletlerin belirlediği SKA'ların 8, 9, 11, 12, 13 ve 14 ana başlıklarında bulunan alt hedeflere katkı sağlaması beklenmektedir.

Metsims Sustainability Consulting, işbu İkinci Taraf Görüşü kapsamında EKOVAR Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesini, SPK Yeşil Borçlanma Aracı ve Yeşil Kira Sertifikası Rehberi prensiplerine, ICMA Yeşil Tahvil İlkelerine uygun bulmuştur.

Ek 1 - SPK Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi İkinci Taraf Görüşü Değerlendirme Formu

Tarih: 21.04.2022

İhraççı: Emlak Varlık Kiralama A.Ş.

Fon Kullanıcısı: EKOVAR Çevre Grup Geri Dön. Atık Depolama A.Ş. (EKOVAR)

Çerçeve Belgesi Adı: Yeşil Kira Sertifikası Çerçeve Belgesi

Dış Değerlendirme Hizmeti Veren Kuruluş: Metsims Eğitim ve Dan. Hiz. Ltd. Şti. (Metsims Sustainability Consulting).

1. Strateji ve Gerekçe

1.1 İhraççının sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında çevresel hedefleri ile yeşil kira sertifikası ihraç gerekçesinin açıklanması

EKOVAR'ın çevre anlayışı⁸, Türkiye'de Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planında⁹ hedeflenen doğal kaynakların hızlı tüketiminin önüne geçilmesi amacı ve yine ülkenin sıfır atık projesi kapsamında israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, atık miktarının azaltılması, etkin toplama sisteminin kurulması ve atıkların geri dönüştürülmesini hedeflerle örtüşmektedir.

1.2. Yeşil projelerin hangi çevresel hedeflere katkıda bulunduğuna dair açıklama Geçerli olanların tümünü seçiniz.

- ☒ İklim Değişikliğinin Azaltılması
- ☐ İklim Değişikliğine Uyum
- ☒ Doğal Kaynakların Korunması
- ☐ Su ve Deniz Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı ve Korunması
- ☒ Döngüsel Ekonomiye Geçiş
- ☒ Kirlilik Önleme ve Kontrol
- ☐ Biyoçeşitlilik ve Ekosistemlerin Korunması ve Restorasyonu
- ☐ Temiz Ulaşım
- ☐ Yeşil Binalar
- ☐ Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği

⁸ <https://EKOVAR.com.tr/>

⁹ Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı, https://webdosya.csb.gov.tr/db/cygm/haberler/ulusal_at-k_yonet-m--eylem_plan--20180328154824.pdf

1.3. İhraççıların çevresel hedeflerinin ve/veya stratejilerinin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Paris İklim Anlaşması gibi uluslararası taahhütlerle nasıl bir ilişki içinde olduğuna dair açıklama

Birleşmiş Milletlerin Belirlediği SKA'ların 8.4, 9.1, 9.4, 11.6, 12.4, 12.5, 13.3 ve 14.1 ana alt hedeflere katkı sağlaması beklenmektedir.

1.4. Diğer Hususlar: İlave bir husus bulunmamaktadır.

2. İhraçtan Elde Edilen Fonun Kullanımı

Yeşil kira sertifikası ihracı kapsamında Rehberin

D.1 İhraçtan Elde Edilen Fonların Kullanımı başlıklı bölümünde yer alan unsurların açıklanması.

Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, hava emisyonlarının azaltılması, sera gazı kontrolü, toprak iyileştirme, atık önleme, atık azaltma, atık geri dönüşümü ve enerji/emisyon verimli atıklardan enerjiye dönüşüm dahil başlıklarını kapsamaktadır. **İklim değişikliğine uyum** iklim gözlemi ve erken uyarı sistemleri gibi bilgi destek sistemleri dâhil her türlü adaptasyon mekanizma ve altyapı çalışmalarını kapsamaktadır. **Eko-verimli ve/veya döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri** ise eko-etiket veya çevre sertifikası, kaynak verimli ambalajlama ve dağıtım ile çevresel bağlamda sürdürülebilir ürünler geliştirilmesi ve tanıtılması gibi faaliyetleri tanımlamaktadır.

2.1. İhraçtan elde edilen fonlarla finanse edilen projeleri/proje türlerini, ilgili ekonomik faaliyeti ve varsa NACE kodunu açıklayınız.

Yeşil Kira Sertifikası ihracından sağlanacak fonlar aşağıda listelenen ekonomik faaliyetleri finanse etmek ve şirketin ARGE çalışmalarını desteklemek için kullanılacaktır.

- Sağlık ve Sanayi Kuruluşları Entegre Atık Yönetimi
- Tehlikeli Atık Ara Depolama
- Tehlikeli Atık Taşımacılığı
- Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık Geri Kazanımı
- Tehlikeli ve Tehlikesiz Kimyasalların Bertarafı
- Elektronik Atık İşleme
- Hurda Gemi Söküm ve Hurda Gemilerde Tehlikeli Atık Yönetimi
- Asbest Söküm
- Toprak Kirliliği Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar
- Hurda Metal İşleme

2.2. Yeşil projelerin aşağıdaki başlıklara önemli ölçüde doğrudan katkıda bulunup bulunmadığı veya yeşil projenin diğer çevresel hedefleri etkileyip etkilemediği açıklanabilir

İklim Değişikliği Azaltma

☐ düşük karbon ☐ geçiş ☒ etkinleştirme

İklim Değişikliği Uyumu

☐ uyum ☒ etkinleştirme

2.3. Diğer Hususlar: İlave bir husus bulunmamaktadır.

3. Proje Değerlendirme ve Seçme Süreci

İhraç kapsamında Rehberin Ç.2 Proje Değerlendirme ve Seçme Süreci başlıklı bölümünde yer alan unsurların açıklanması

Yeşil kira sertifikası ihracı kapsamında kullanılacak olan fonların SPK Yeşil Kira Sertifikası Çerçevesinde açıklanan; Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, Eko-verimli ve/veya döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri ve İklim değişikliğinin azaltılması kategorilerinde açıklanan faaliyetlere ve hedeflere hizmet etmesi gerekmektedir. Bunun dışında EKOVAR Çevre ve ESG Anlayışı süreci etkileyen unsurlardandır.

4. İhraçtan Elde Edilen Fonların Yönetimi

İhraç kapsamında Rehberin Ç.3. İhraçtan Elde Edilen Fonların Yönetimi başlıklı bölümünde yer alan unsurların açıklanması.

EKOVAR ihraçtan sağlanan net fon bakiyesini bahsedilen elverişli yeşil projelere tahsis edilmek suretiyle yönetecektir. Fonun kullanılmamış kısmını, projelerde veya ARGE çalışmalarında kullanılabilecek kadar, faizsiz / katılım finans prensiplerine uygun yatırım araçlarında değerlendirilecektir.

5. Raporlama

İhraç kapsamında Rehberin Ç.4. Raporlama başlıklı bölümünde yer alan unsurların açıklanması

5.1. Raporun Adlandırılması, Yayın Yeri ve Raporlama Döneminin Açıklanması.

İhraç tarihinden itibaren yılda bir defa ve/veya ihraçtan elde edilen fonun kullanımı bitene kadar ve her durumda ihraçtan elde edilen fonun tamamı kullanıldıktan sonra, fon kullanımına dair güncel bilgileri ve ayrıca varsa önemli gelişmeleri fon kullanımı raporu kapsamında KAP üyesi olması durumunda KAP'ta ve kurumsal internet sitesinde kamuya açıklanmasını içerir.

Raporlama dönemi içerisinde, projenin azaltılan kirlilik oranları, toplanan ve ayrıştırılan atık miktarı, atıklardan üretilen sanayi yakıtı miktarı ve rehabilite edilen toprak alanları gibi çevresel nicel bilgiler içermesi, mevcutsa sosyal etki ve faydalarını nicel ve/veya nitel olarak hesaplanacağı bir Etki Analizi Raporlaması yapılması gerekmektedir.

5.2. İhraç Tarihinden İtibaren Yılda Bir Fonun Kullanım Yerlerine İlişkin Bilgilerin Kamuya Açıklanması

- ☒ İlgili yeşil kira sertifikası ihracından elde edilen fonların tamamı tahsis edilene kadar
- ☒ İlgili yeşil kira sertifikasının vadesine kadar

5.3. Etki Raporlarının Yayın Tarihi ve Yayınlanma Sıklığı

Yeşil kira sertifikasının belirlenen vade süresi boyunca yılda bir kere ve/veya ihraçtan elde edilen fonun kullanımı bitene kadar ve her durumda ihraçtan elde edilen fonun tamamı kullanıldıktan sonra , yılda en az bir kere etki analizi raporlaması yapılması öngörülmektedir.

5.4. Yeşil projelerin seçiminde kullanılan ölçütlerden her bir proje ile ilgili çevresel hedeflere yapılan önemli katkıyı göstermek amacıyla kullanılacak niteliksel ve niceliksel etki ölçütlerinin açıklanması.

Yeşil projeler, kategorilerine göre belirlenen aşağıda belirtilen göstergelere göre değerlendirilecek ve niteliksel ve niceliksel etki ölçümleri yapılacaktır.

- Toplanan, ayrıştırılan, depolanan ve işlenen atıkların miktarı (kg/ton)
- Tehlikeli atıkların bertarafından elde edilen ara mal miktar (kg/ton başına %)
- Bertaraf edilen Tehlikeli ve tehlikesiz sıvı kimyasalların miktarı (kg)
- Kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel toprakların veya sahaların temizlenme
- Hurda Gemi sökümü faaliyetiyle denizlere gitmesi engellenen tehlikeli sızıntı miktarı (m3) veya alanı (m2)
- Geri kazandırılan atıkların miktarı (kg/ton)
- Geri kazanımın toplanan atık kategorisine oranı (%)
- Azaltılan karbon emisyonu

5.5.İhraçtan elde edilen fonlarla finanse edilen projelerin tahmin edilen etkilerinin açıklanması.

Yıllık analizlerin yapılması esnasında, yukarıda belirtilen göstergelerin kullanıldığı niteliksel ve niceliksel performans analizlerinin kullanılması, tayinde kullanılan metodoloji ve varsayımlarının açıklanması gerekmektedir. İşbu Yeşil kira sertifikasının , Rehber'in prensiplerine, ICMA Yeşil Tahvil İlkelerine uygun ve tanımlanan etki analizin raporlaması yapılması esnasına uygunluk beklenir.

5.6. Diğer Hususlar: İlave bir husus bulunmamaktadır.

Metsims Sustainability Consulting

2005 yılında İngiltere'nin Oxford şehrinde üretimde kaynak verimliliği, malzeme ve süreç iyileştirme konularında servis sağlamak üzere Türk sermayesi ile kurulan Metsims Sustainability Consulting, geçen zaman içinde yaşam döngüsü değerlendirmesi, ürün ve kurumsal sürdürülebilirlik alanlarında uzmanlığını geliştirmiş; döngüsel ekonomi, doğal sermaye muhasebesi, sürdürülebilir finans ve iş modelleri konularında çözümler sunmaya başlamıştır. Gelişen pazarlara açılma stratejisinin bir sonucu olarak 2009 yılında İstanbul ofisini faaliyete alan Metsims Sustainability Consulting, sunduğu müşteri odaklı iş stratejileri ve ülke özelindeki çözümlerinin yoğun ilgi görmesi üzerine 2011 yılında Türkiye'de de tüzel yapıya geçmiştir. Uluslararası Sermaye Piyasası Birliği (ICMA) tarafından sürdürülebilir finans konusunda yetkinliği kabul edilen global 30 firmadan biridir.

Dünyanın önde gelen karbon hesaplama ve yönetim platformu CAGE Carbon® geliştiricisi olan Metsims Sustainability Consulting, sürdürülebilirliği ölçülebilir kılan yöntem, araç ve veri tabanları geliştiren ve bu yönde global seviyede danışmanlık faaliyetleri sunan bir sürdürülebilirlik yönetim danışmanlığı şirkettir.

SORUMLULUK REDDİ

Bu Kılavuz, EKOVAR tarafından kullanılacak olan Yeşil Kira Sertifikası koşullu finansmanın kullanım ve değerlendirme çerçevesini yatırımcılara açıklamak amacıyla hazırlanmıştır. Özellikle belirli bir yatırımcıya değil, genel olarak yatırımcılara yöneliktir. Sonuç olarak, bu İkinci Taraf Görüşü sadece bilgi amaçlıdır ve Metsims Sustainability Consulting, bu görüşün kullanımından ve/veya içinde sağlanan bilgilerden kaynaklanan zararlar için hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmeyecektir.

Bu İkinci Taraf Görüşünde yer alan hiçbir bilgi, yatırım yapılabilir projeler ve/veya ticari varlıklara yatırım yapılmasının veya şirketlerin dahil edilmesinin tavsiye edilebilirliğine ilişkin açık veya zımni bir beyan veya garanti verdiği şeklinde yorumlanamaz. Ayrıca, bu İkinci Taraf Görüşünde yer alan hiçbir bilgi (mevcut yasalarda tanımlandığı üzere) bir yatırım tavsiyesi olarak yorumlanamaz ve yapılan ihracın ya da sağlanan finansmanın ekonomik performansının ve güvenilirliğinin bir değerlendirmesi olarak yorumlanamaz ve tefsir edilemez. EKOVAR, taahhütlerinin uygunluğunun, uygulanmasının ve izlenmesinin onaylanmasından ve sağlanmasından tamamen sorumludur.

© Metsims Sustainability Consulting 2022. Her hakkı saklıdır. Bu İkinci Taraf Görüşü fikri mülkiyet hakları münhasıran Metsims Sustainability Consulting'e aittir. Metsims Sustainability Consulting tarafından aksi yazılı olarak açıkça kabul edilmedikçe, bu İkinci Taraf Görüşünün hiçbir bölümü veya burada yer alan bilgiler çoğaltılamaz, yayılamaz, uyarlanamaz, herhangi bir şekilde kullanılamaz, üçüncü şahısların kullanımına sunulamaz veya tamamen veya kısmen, hiçbir şekilde veya herhangi elektronik, mekanik, fotokopi veya kayıt şeklinde yayınlanamaz.

<https://www.metsims.com/>

Tel: +90 212 281 13 33

info@metsims.com